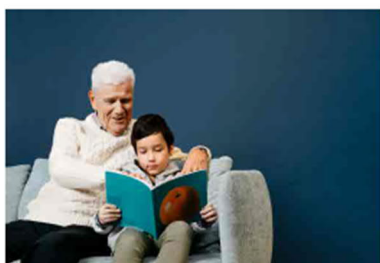

Kunnat kotouttavat 2020

Esimerkkejä kuntien ja kaupunkien kotouttamiskäytännöistä

Anu Wikman-Immonen, Erja Horttanainen

Maahanmuuttajien osaamisen ja työllistymisen edistäminen

Helsinki - Stadin osaamiskeskus

Stadin osaamiskeskus on koulutusta ja työllistämistä yhdistävä palvelukokonaisuus. Osaamiskeskus tarjoaa asiakkailleen ammatillista koulutusta, suomen kielen opetusta, ohjausta työelämään, osaamisen kartoitusta sekä tukea opiskeluun ja työssä oppimiseen. Moniammatillisen tiimin avulla rakennetaan asiakkaan tarpeiden mukaan räätälöityjä palveluja tavoitteena edistää nopeampaa työllistymistä ja osaamisen kehittämistä. Osaamiskeskuksen asiakkaat ovat edustaneet yli 40 eri kansallisuutta, ja keskuksen omat asiantuntijat palvelevat 12 eri kielellä. Osaamiskeskuksen toimintaa koordinoi Helsingin kaupunki. Lisäksi mukana ovat työ- ja elinkeinoministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö, TE-hallinto, Uudenmaan ELY-keskus, useita yhteistyöyrittäjiä ja -järjestöjä sekä muita koulutuksen järjestäjiä.

Espoo - Omnia osaamiskeskus

Omnia Osaamiskeskuksen palvelun ydin rakentuu työnhakijan kokonaisvaltaisen kartoituksen ja sen perusteella laaditun henkilökohtaisen osaamisen lisäämisen suunnitelman ympärille. Mikäli asiakkaan tuen tarve arvioidaan pieneksi, asiakas suuntaa pääsääntöisesti Osaamiskeskuksen valmennukseen, jonka tavoitteena on löytää työllistymispolku noin kolmen kuukauden kuluessa. Jos kartoituksessa ilmenee tarvetta asiakkaan osaamisen vahvemmalle kehittämiselle, jatkaa asiakas Osaamiskeskuksen koulutuksessa. Koulutusjakson kesto ja sisältö vaihtelevat asiakkaan tarpeen ja tavoitteen mukaisesti. Osaamiskeskuksen koulutuspolut jakautuvat ammatillisesti kolmelle alueelle: Hoiva ja kasvatusta, Palvelualat ja Kiinteistö ja tekniikka.

Vantaan osaamiskeskus

Vantaan osaamiskeskus tarjoaa maahanmuuttajille moniammatillista ohjausta oman osaamisen tunnistamiseen, tietoa suomalaisesta työelämästä ja koulutusrakenteesta sekä mahdollisuuden kehittää suomen kielen taitoa, ammatillista osaamista ja työelämävalmiuksia. Palveluihin kuuluvat muun muassa kahden viikon selkosuomenkieliset kartoitusjaksot, henkilökohtainen ohjaus sekä teemailtapäivät työllistymiseen ja työnhakuun liittyvistä aiheista. Osaamiskeskus tekee tiivistä yhteistyötä eri alojen yritysten sekä eri maahanmuuttajatoimijoiden ja järjestöjen kanssa.

Tampere - Maahanmuuttajien kansainvälinen osaamiskeskus

Maahanmuuttajien kansainvälinen osaamiskeskus tarjoaa moniammatillisessa yhteistyössä maahanmuuttajataustaisille tamperelaisille tukea ja ohjausta työelämään ja opintoihin. Osaamiskeskustoiminnan keskeisenä tavoitteena on nopeuttaa maahanmuuttajien koulutus- ja työllistymispolkuja sekä helpottaa työvoiman saatavuutta Pirkanmaalla. Osaamiskeskuksen asiakkaita ovat kaikki Tampereen

Anu Wikman-Immonen, Erja Horttanainen

maahanmuuttajataustaiset ja vieraskieliset työnhakijat, joilla on oleskelulupa ja jotka ovat vailla työtä tai opiskelupaikkaa. Asiakkaaksi voi hakeutua, jos tarvitsee osaamisen kehittämistä työllistykseen tai opiskelu- ja työelämävalmiuksia.

Kansainvälisen osaamisen palvelukokonaisuuden tavoitteena on kehittää kansainvälisten osaajien houkuttelua ulkomailta, vahvistaa Tampereen kansainvälistä brändiä osaavan työvoiman silmissä ja edistää työnantajille suunnattujen palvelujen kehittämistä. Asiakkaita ovat korkeaa osaamista omaavat maahanmuuttajat, kansainväliset opiskelijat ja tutkijat, puolisoina Suomeen muuttaneet, työperusteiset maahanmuuttajat, humanitäärisistä syistä Suomeen tulleet ja suomalaiset paluumuuttajat.

Turku - Maahanmuuttajien osaamispisteen kautta töihin tai koulutukseen

Alkuvuodesta 2019 Turkuun perustettiin maahanmuuttajien osaamispiste, jonka tavoitteena on vauhdittaa maahanmuuttajien polkuja koulutukseen ja työhön sekä helpottaa yritysten osaavan työvoiman saatavuusongelmia. Osaamispiste kokoaa yhteen maahanmuuttajien työllisyyttä edistäviä palveluja. Osaamispisteellä on ollut tarjolla mm. omakielistä neuvontaa, tukea työnhaun eri vaiheisiin, osaamisen tunnistamista ja työhön ohjausta sekä koottua tietoa eri toimijoiden työllistymis-, kouluttautumisen- ja kotoutumispalveluista. Osaamispiste on myös järjestänyt opintoihin suuntaavia informatiivisia orientaatiojaksoja.

Korkeakoulutettujen ja korkeakoulutukseen haluavien ohjausta on tehostettu maahanmuuttajien ohjauspalvelu SIMHEN kautta ja osaamispisteellä, jossa on tarjottu korkeakoulutetuille neuvontaa työhaussa ja muissa elämän kysymyksissä. Turun AMK on myös kehittänyt maahanmuuttajille suunnattua kieli-, muunto- ja muuta koulutusta sekä esim. osaamisen tunnistamista ja mentorointia erilaisissa hankkeissa.

Päijät-Häme, Lahti - Kotouttamo

Alueellinen integraatiopalvelupisteen Alipi tarjoaa maahanmuuttoon liittyviä ohjaus-, neuvonta- ja asiantuntijapalveluja palvelualueen maahanmuuttajille, viranomaisille, työnantajille, järjestöille ja muille tahoille, jotka tarvitsevat lisätietoa tai konsultaatiopalveluja maahanmuuttoon liittyvissä asioissa. Palvelupiste on tarkoitettu kaikille palvelualueen maahanmuuttajille riippumatta Suomeen muuton syistä tai asumisajasta. Palvelualueeseen kuuluvat Päijät-Häme, liitti, Pukkila ja Myrskylä. Alipi tarjoaa henkilökohtaista neuvontaa ja ohjausta seuraavissa asioissa: maahanmuuttoon liittyvät asiat (rekisteröityminen, lupa-asiat), tietoa maahanmuuttajien oikeuksista ja velvollisuuksista, neuvontaa ja tiedotusta suomalaisen yhteiskunnan viranomaisjärjestelmästä ja palveluista, neuvontaa arkielämään liittyvissä asioissa (asuminen, työ, sosiaaliturva, koulutus jne.)

Anu Wikman-Immonen, Erja Horttanainen

Heinola - Kotouttamo

Heinolassa Jyränkölän Setlementti ylläpitää HeiMo-taloa, joka toimii monikulttuurisen työn keskuksena ja opistotalona. Maahan muuttanut saa yhdestä paikasta kattavasti tietoa kotoutumisen eri osa-alueilta: yleistä ohjausta ja neuvontaa arjen asioihin, kieli- ja kulttuurikoulutusta, asiointiapua sekä tulkkausta.

Kotouttamossa maahan muuttaneelle palveluja tarjoavat mm. Jyränkölän Setlementti, KELA, TE-toimisto, Heinolan kaupungin sosiaalityö/maahanmuuttajatyö, ALIPI (alueellinen integraatiopalvelupiste) sekä erilaiset työllistämishankkeet. Lisäksi yrittäjä- ja työnantajatahoja toivotaan mukaan täydentämään palvelutarjontaa.

Heinolan HeiMo-talossa on kansalaisopiston asiakastoimisto ja kieltenopetuksen luokat sekä kahvila. HeiMo-talo tarjoaa Kotouttamon lisäksi monenlaista toimintaa ja siellä järjestetään myös lukuisia, kaikille avoimia tilaisuuksia ja tapahtumia, joilla edistetään hyviä väestösuhteita ja osallisuutta. Asiakkaiden toiveita kuullaan ja niiden pohjalta pyritään yhdessä kehittämään toimintaa. HeiMo-talossa ja Kotouttamossa heinolalaiset luontevasti voivat kohdata ja kotoutua.

Kansainväliset huippuosaajat Suomessa

International House Helsinki

Helsingin kaupunki käynnisti joulukuussa 2017 International House Helsinki (IHH) -palvelun, joka tarjoaa valtaosan kansainvälisten osaajien tarvitsemista alkuvaiheen neuvonta- ja viranomaispalveluista saman katon alta. IHH palvelee myös yrityksiä ja työnantajia ulkomaiseen työvoimaan ja sen rekrytointiin liittyvissä kysymyksissä. IHH-yhteistyöhön osallistuvat Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupunkien lisäksi Uudenmaan maistraatti, Verohallinto, Kela, Maahanmuuttovirasto, Uudenmaan TE-toimisto, Eläketurvakeskus, Helsingin seudun kauppakamari ja Suomen Ammattiliittojen keskusjärjestö SAK.

Tampere - International HUB Tampere

International HUB Tampere yhdistää kansainväliset osaajat ja paikalliset yritykset. Se tukee ja auttaa yrityksiä kansainvälisissä rekrytoinneissa. Pula osaavasta työvoimasta on yritysten kasvun ja kehittymisen esteenä. Yhteistyöhankkeessa kehitetään Tampereen seudulla jo asuvien kansainvälisten opiskelijoiden ja muiden huippuosaajien työllisyys- ja yrittäjyyspolkuja. Tampereen veto- ja pitovoimaisuuden vahvistaminen kansainvälisenä opiskelu-, työskentely- ja innovaatiokaupunkina on kaupunkikehityksen kannalta avainasemassa. International HUB Tampere kokoaa työnantajille ja kansainvälisille osaajille suunnatut palvelut yhdelle palvelualueelle.

Anu Wikman-Immonen, Erja Horttanainen

Turku - Töissä täällä

Viime vuosina Turussa on ollut menneillään lukuisia kehittämishankkeita, joiden yhteisenä päämääränä on ollut edistää maahanmuuttajien työllisyyttä ja vahvistaa alueellista kilpailukykyä luomalla mahdollisuuksia hyödyntää Suomeen muuttaneiden osaajien työpanosta ja innovaatiokykyä. Hankkeet tekivätkin ja tekevät verkostoyhteistyötä keskenään mm. järjestämällä yhteisiä tilaisuuksia ja koulutuksia sekä kampanjoita, kuten esimerkiksi maahanmuuttajien osaamista esille tuova ja työllisyyttä edistävä Vain sisältö ratkaisee -kampanja.

Kuntien ja kaupunkien kotouttamispalvelut

Helsinki - Maahanmuuttoyksikkö

Maahanmuuttoyksikkö järjestää Helsinkiin pysyvästi asettuneille pakolaisille ja heihin rinnastettaville maahanmuuttajille kotoutumista tukevia sosiaalipalveluja, ohjaa kotoutumista sekä järjestää myös paperittomien henkilöiden kiireelliset ja välttämättömät sosiaalipalvelut. Maahanmuuttoyksikön asiakkaita ovat lisäksi ihmiskaupan uhrin. Maahanmuuttoyksikköön on myös keskitetty kotimaahansa palaavien pakolaisten paluumuutossa avustaminen. Työ on moniammatillista. Asiakkaita tavataan toimistolla, kotikäynneillä ja verkostotapaamisissa, ryhmätoiminnoissa ja palveluihin saattamisissa. Kotouttamista tuetaan ryhmäinfoilla, jotka liittyvät muun muassa asumiseen, sosiaaliturvaan, suomalaiseen yhteiskuntaan ja palvelujärjestelmään sekä leiritoimintaan.

Oulu - Monikulttuurikeskus Villa Victor

Monikulttuurikeskus Villa Victorista saa maksutonta suomen kielen opetusta sekä monikielistä ohjausta ja neuvontaa. Lisäksi voi opiskella muita kieliä sekä osallistua tapahtumiin. Monikielistä ohjaus- ja neuvontapalvelua tarjotaan 17 eri kielellä. Suomen kieltä voi opiskella luku- ja kirjoitustaidon kurssilla, peruskursseilla, jatkokursseilla, keskustelukurssilla ja YKI-treeni-kurssilla. Myös rasisminvastainen työ sekä kaksisuuntaisen kotoutumisen edistäminen ovat keskeisiä tavoitteita. Toimintaa kehitetään tiiviissä yhteistyössä muiden alueen toimijoiden kanssa. Villa Victorissa on käynnissä Oulun yliopiston hallinnoima Kielen avulla osalliseksi -hanke.

Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystoiminta Soite, ohjaus ja neuvonta

Soite tarjoaa kuntaan tuleville kansainvälistä suojelua saaville ja myönteisen turvapaikan saaneille henkilöille ja heidän perheilleen ohjausta, neuvontaa ja tarpeen mukaista tukea kotoutumisen ajan. Kotoutumisen alkuvaiheessa järjestetään teeman mukaisia infotilaisuuksia uusille asiakkaille. Kotoutumista tuetaan yhteistyössä eri toimijoiden ja hankkeiden kanssa. Soite jakaa Kaikukortteja asiakkailleen, jotka ovat tiukassa taloudellisessa tilanteessa eivätkä voi siitä syystä käyttää kulttuuripalveluja. Kaikukortin haltija voi hankkia maksuttomia pääsylippuja kulttuuripalveluihin itselleen sekä alle 16-vuotiaille lapsilleen tai lapsenlapsilleen.

Anu Wikman-Immonen, Erja Horttanainen

Joensuun kaupungin maahanmuuttajapalvelut

Kotouttamispalvelua tarjotaan kaikille joensuulaisille maahanmuuttajille taustasta ja maahantulositystä riippumatta. Asiakkaat saavat kotouttamisohjaajan, joka tukee heitä kotoutumisen polulla. Asiakkaille laaditaan kotoutumisen palvelutarpeen arviot sekä kotoutumissuunnitelmat yhdessä asiakkaan kanssa. Suunnitelmat sisältävät kotoutumisen tavoitteet ja niiden saavuttamista tukevat palvelut. Asiakkaille tarjotaan sekä yksilö- että ryhmäohjausta ja muita kotoutumista tukevia palveluita. Myös jatkuvaa suomen kielen opetusta alkeis- ja jatkotasolla tarjotaan kaikille sitä tarvitseville. Lisäksi annetaan neuvontaa ja ohjausta oleskeluluvista, perheenyhdistämisestä, matkustusasiakirjojen hankinnasta sekä kansalaisuuden hakemisesta.

Nurmijärvi - Käytännön lähiohjausta

Nurmijärven kotouttamispalvelussa annetaan käytännön lähiohjausta uusille, pakolais- taustaisille kuntalaisille niin viranomaisasioissa, kuin arjen hallintaan liittyvissä tehtävissä. Kotouttamispalvelun asiakkaina on paljon kiintiöpakolaisia, joten palvelussa järjestetään vuoden ympäri orientoivia infoja ja keskustelutilaisuuksia eri aiheista. Palvelun yhteydessä toimii kunnan kaikille maahanmuuttajille matalan kynnyksen ohjaus- ja neuvontapalvelu Koto-info, joka on auki päivittäin ilman ajanvarausta. Kunnassa hyödynnetään eri materiaaleja kotouttavassa työssä, mm. Amif-hankemateriaali Kari-buni- elämänhallinnan opas kongolaisille kiintiöpakolaisille (käännetty myös Kongon swahiliksi) sekä Tervetuloa Nurmijärvelle -työkirja itsenäisille muuttajille. Nurmijärvellä voi opiskella suomen kieltä Keudassa tai Nurmijärven opistossa, sekä yhdistysten järjestämässä kielikerhoissa viikoittain.

Alkuvaiheen ohjaus ja neuvonta

Oulu - InfoFinland Oulu

InfoFinland kokoaa yhteen tärkeää tietoa Suomeen muuttoa suunnitteleville tai täällä jo asuville maahanmuuttajille 12 eri kielellä. Sivusto palvelee myös viranomaisia monikielisessä tiedotuksessa. Konkreettista tietoa annetaan muun muassa työntekijän oikeuksista ja velvollisuuksista, yrityksen perustamisesta, suomen kielen kurseista, asunnon ostamisesta, mitä tehdä kun sairastuu, miten ilmoittaa lapsi kouluun, äänestämistä tai vaikkapa jokamiehen oikeuksista. Sisältöä voi tarkastella vaihtoehtoisesti eri elämäntilanteiden kautta. Oulun osiosta InfoFinland-sivuilta löytyy tietoa asumisesta ja elämisestä Oulussa suomeksi, englanniksi, venäjäksi, kiinaksi ja arabiksi.

Kuopio -Setlementti Puijolan monikulttuurisuuskeskus Kompassi

Monikulttuurisuuskeskus Kompassi tarjoaa kielten opiskelua, neuvontaa ja ohjausta, vapaaehtoistyötä sekä erilaisia toimintaryhmiä ja tapahtumia. Kompassi edistää tasa-

Anu Wikman-Immonen, Erja Horttanainen

arvoisuutta ja tarjoaa mahdollisuuden oman kulttuuriin edistämiseen. Settlementti Puijolan Työlinkki –hanke tarjoaa työhönvalmennusta maahanmuuttajataustaisille työnhakijoille ja ohjausta ja neuvontaa yrityksille maahanmuuttajan rekrytointiin liittyvissä asioissa. Työlinkki –hankkeen tavoitteena on, että paikallisten yritysten tarpeet ja asiakkaiden osaaminen kohtaavat.

Seinäjoen kaupungin pakolaistyö - Osallistava monikulttuurinen kaupunki

Seinäjoen pakolaistyö tarjoaa kotoutuville asiakkailleen kotoutumispalveluita, ohjausta sekä neuvontaa kaikkiin arkeen, perusturvaan ja palveluihin liittyvissä asioissa. Kotoutumispalveluita tarjotaan yhdessä monialaisen verkostoyhteistyön voimin (Kela, TE-toimisto, ELY-keskus, sosiaalityö, varhaiskasvatus, perusopetus, oppilaitokset, terveyspalvelut, järjestöt). Pakolaistyö vastaa myös kiintiöpakolaisten vastaanottojärjestelyistä sekä koulutuksesta, konsultaatiosta ja tiedottamisesta pakolaisasioissa. Asioimistulkkauksia kotoutuville asiakkaille järjestetään myös pakolaistyön kautta. Toiminnalla pyritään edistämään myönteistä sekä osallistavaa monikulttuurista kehitystä kaupungissa.

Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystyö Eksote - Omakielisen yhteiskuntaorientaation infot ja jalkautuva työ kotokoulutusten yhteydessä

Eksoten maahanmuuttopalvelut on järjestänyt omakielisiä infoja kotokoulutuksissa opiskeleville ja muille alueella asuville, vasta Suomeen muuttaneille. Infojen aiheet on mietitty yhdessä yhteistyökumppanien kanssa ja infoissa on aina ollut tulkkaus eri kielillä. Infoja on järjestetty mm. Kelan tuista, vanhemmuudesta ja perhepalveluista, monikielisestä kirjastosta, TE-palveluista, Rikosuhripäivystyksen palveluista, maahanmuuton psyykkisestä prosessista ja mielenterveyden tukemisesta.

Osallisuus voimavarana

Turku edistää maahanmuuttajien kotoutumista laajassa yhteistyöverkostossa

Turun kaupungin palveluiden kehittämisen keskeisimmäksi ajatukseksi on nostettu maahanmuuttajien osallisuus yhteiskunnassa ja elinkeinoelämässä. Alueen hyvässä kasvussa oleva elinkeinoelämä tarvitsee riittävää uutta maahanmuuttoa työvoimantarpeeseensa. Yhtä tärkeää kaupungille on se, että myös pakolaistaustaiset tulijat ja pitkään Turussa asuneet maahanmuuttajat nähdään osaamispotentialina maahanmuuttosyystä riippumatta. Monipuolisia ja yhdenvertaisuutta tukevia osallisuuden mahdollisuuksia sekä hyviä etnisiä suhteita edistetäänkin laajan verkostoyhteistyön kautta.

Anu Wikman-Immonen, Erja Horttanainen

Kokkolan monikulttuurisuusneuvosto

Kokkolan monikulttuurisuusneuvosto tehtävänä on parantaa muista kulttuureista saapuneiden asukkaiden hyvinvointia edistämällä kulttuurien välistä yhteisymmärrystä, kannustamalla maahanmuuttajia yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen ja tuomalla kaupungin hallinnossa esiin toimintatapoja ja keinoja, joilla parannetaan maahanmuuttajien kotoutumista ja suomalaiseen yhteiskuntaan integroitumista.

Järjestötila Raasepori kotoutumisen tukena

Järjestötila - Föreningshuset Raseborg -kokeilussa pyrittiin vahvistamaan maahanmuuttajien ja kaupunkilaisten välisten suhteita ja osallisuuden kokemuksia. Kokeilun päätavoitteena on ollut tukea kotoutumista, edistää kaupunkilaisten kulttuuri-, harrastus- ja järjestötoimintaa sekä kehittää ja vahvistaa eri väestöryhmien välisiä suhteita. Järjestötilan toimintaperiaatteena on kaikille avoimen ja maksuttoman tilan tarjoaminen järjestöjen ja omaehtoisten ryhmien toimintaan. Luckan Raseborg pitää myös ruotsinkielistä kielikahvilaa ns. Språk café joka on avoinna muunkielisille, jotka haluavat opetella ruotsin kieltä.

Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystyöpiiri Eksote - Kotoutumisen kokemusasiantuntijat

Etelä-Karjalassa on kehitetty viime vuonna maahan muuttaneiden osallisuutta kotoutumisen kokemusasiantuntijakoulutuksen avulla. Kahdesta Eksoten maahanmuuttopalvelujen järjestämästä koulutuksesta valmistui 15 kotoutumisen kokemusasiantuntijaa, jotka ovat valmiita kertomaan oman tarinansa sekä antamaan esim. palvelujen kehittämiseen kotoutumisen omakohtaista näkökulmaa.

Lappeenranta - Monikulttuurinen foorumi

Yhteistyössä Lappeenrannan kaupungin, Eksoten maahanmuuttopalveluiden ja Metalo Lappeenrannan kanssa on luotu monikulttuurinen foorumi, jonka tavoitteena on ainakin vähintään kerran vuodessa koota kaupungin monikulttuurista väestöä yhteen jonkin ajankohtaisen teeman ympärille. Monikulttuuriset foorumit ovat yhtä paljon suunnattu niin sanotulle kantaväestölle kuin itse monikulttuurisille, jotta tullaan tutuiksi puolin ja toisin. Monikulttuurinen foorumi on kohderyhmänsä mukainen toimintatapa, jossa saadaan ajankohtaista tietoa ja välitetään eteenpäin kohderyhmään liittyviä esityksiä ja toimenpide-ehdotuksia.

Itä-Suomen yliopisto ja Savonia ammattikorkeakoulu

Itä-Suomen yliopisto ja Savonia ammattikorkeakoulu järjestävät opetusta ja neuvontaa maahanmuuttajille. Esimerkiksi Kuopion Savonia ammattikorkeakoulun kampuksella tarjotaan valtakunnallisen SIMHEmalli -hankkeen palvelua maahanmuuttajille, jotka ovat korkeakoulutettuja tai kiinnostuneita korkeakoulutuksesta. Tämä palvelu on tarkoitettu kaikille maahanmuuttajille. Myös Itä-Suomen yliopistossa on suuri joukko

Anu Wikman-Immonen, Erja Horttanainen

kansainvälisiä työntekijöitä ja opiskelijoita, joille yliopisto tarjoaa ohjausta ja neuvontaa kotoutumisen kysymyksissä.

Tampere - Startup Refugees

Startup Refugees on voittoa tavoittelematon vapaaehtoisten verkosto, joka tukee turvapaikanhakijoita, pakolaisia ja maahanmuuttajia työllistymään tai perustamaan oman yrityksen. Startup Refugees on tarjonnut jo yli 700 työpaikkaa viimeisten kolmen vuoden aikana. Työnhakijoissa on monen alan ammattilaisia, ja verkoston kautta on välitetty jo yhteensä lähes 700 työpaikkaa. Suosituimpia aloja olivat rakennus-, teollisuus-, ravintola-, siivous- ja eri palvelualat. Verkosto tarjoaa täyden palvelun paketin työllistämiseen, hoitaa niin haastattelujen järjestämisen kuin rekrytoinnin jälkeiset paperiasiatkin. Jokainen työnhakija käy ennen työhaastattelua Working life in Finland -koulutuksen, jossa kerrotaan suomalaisen työelämän pelisäännöistä ja työhaastattelujen käytännöistä, yleensä työnhakijoiden omalla äidinkielellä.

Kuopio - Taitopajat 2020 - hanke

Taitopajat 2020 –hankkeen yrittäjyystaitopajoilla kehitetään kuopiolaisille kotoutumisvaiheen ohittaneille maahanmuuttajataustaisille asiakkaille suunnattua yrittäjyystaitojen valmennuskokonaisuutta. KIETOVA-hankkeen tavoitteena on luoda käytännönläheinen toimintamalli kotoutumisajan ohittaneiden maahanmuuttajien suomen kielen ja työllistymisvalmiuksien rinnakkaiseen vahvistamiseen. Future Savo -hanke keskittyy ulkomaalaisten osaajien ja ammattilaisten muuttajapalvelun kehittämiseen ja jalkautukseen. Hankkeessa kartoitetaan palvelutarjonnan puutteet ja kehittämistarpeet kv-asukkaiden ja kv-osaajia rekrytoivien yritysten näkökulmasta.

BusinessOulu

BusinessOulu tukee turvapaikan saaneiden henkilöiden kotouttamista tarjoamalla yrityspalveluita, jotka vastaavat meneillään olevaan tarpeeseen ja kannustavat matalalla kynnyksellä tutustumaan yritystoimintaan. Toimintaa on valmisteltu kartoittamalla maahanmuuttajien yritystoiminnan aktivointiin liittyviä toimenpiteitä paikallisissa vastaanottokeskuksissa. Yrityspalveluita, jotka vastaavat meneillään olevaan tarpeeseen ja kannustavat matalalla kynnyksellä tutustumaan yritystoimintaan. Toimintaa on valmisteltu kartoittamalla maahanmuuttajien yritystoiminnan aktivointiin liittyviä toimenpiteitä paikallisissa vastaanottokeskuksissa. BusinessOulun edustaja on yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa kiertänyt alueen vastaanottokeskuksia, joissa on tehty alustavia maahan saapuneiden osaamis-, koulutus- ja yrittäjyystaustaan sekä yrittäjyysinnokkuuteen liittyviä toimenpiteitä.

Anu Wikman-Immonen, Erja Horttanainen

Perheiden kotoutumisen tukeminen

Turussa maahanmuuttajanaisten kotoutumista edistetään koko perhe huomioi- den

Turun suomenkielinen työväenopisto järjestää yhteistyössä Turun ulkomaalaistoimis-
ton kanssa kotoutumiskoulutusta työelämän ulkopuolella ja heikossa työmarkkina-
asemassa oleville kotoutujille. Kotiäitien opiskellessa suomen kieltä varhaiskasvatuk-
sen lastenhoitajat hoitavat heidän lapsiaan viereisessä luokassa. Opiskelijat on jaettu
lähtötason perusteella neljään eri ryhmään. Koulutus sisältää myös valinnaisaineita,
kuten kädentaitoja, liikuntaa, tietotekniikkaa sekä arjen taitoihin kuuluvaa ryhmäope-
tusta.

Sivistystoimialan perusopetus ja Auralan opisto kehittävät koulumentorointia osana
maahanmuuttajataustaisten perheiden arjenhallinnan ja osallisuuden tukemiseen
keskittynyttä hanketta. Koulumentoroinnin ajatuksena on kouluttaa jo pidempään Suo-
messa asuneita maahanmuuttajia tukemaan lapsia ja heidän vanhempiaan koulun-
käynnissä.

Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystoiminta Eksote - Kotivanhempien kielikerho

Kotivanhempien kielikerho tarjoaa paikan ja mahdollisuuden opiskella suomea muka-
vassa, turvallisessa ryhmässä. Kielikerho on tarkoitettu erityisesti kotona lapsiaan
hoitaville vanhemmille. Kerhoon voi tulla lapsen kanssa, koska kerhon aikaan lapsille
on järjestetty lastenhoito ja omaa tulevaan päiväkotimaailmaan tutustuttavaa ohjel-
maa.

Eksote - Vanhemmat kouluun -toiminta

Eksoten Vanhemmat kouluun -toiminnan tarkoituksena on auttaa maahan muutta-
neita vanhempia tukemaan lastensa koulunkäyntiä, suomen kielen oppimista ja oman
kulttuurin säilyttämistä. Toimintamuotoina ovat olleet mm. vanhempien aamupäivät,
jolloin vanhemmat ovat tulleet kouluun kuulemaan koulun käytännöistä ja opetuk-
sesta sekä tutustumaan opetukseen osallistumalla luokkatyöskentelyyn.

Eksote - Isä-lapsitoiminta

Isät ovat tuoneet esiin Eksoten maahanmuuttopalveluissa eri yhteyksissä, että isien
rooli uudessa kotimaassa on erilainen kuin aiemmin. Isä-lapsitoiminnan tarkoituksena
on tukea Suomeen muuttaneita isäiä uudessa kotimaassaan. Yhteistyökumppaneina
toiminnassa on ollut Eksoten perhepalvelujen perhetyöntekijät, Etelä-Karjalan perhe-
työn kehittämissyhteistyö sekä paikallinen jalkapalloseura. Isä-lapsitoiminta aloitettiin
isien ja lapsien yhteisillä jalkapalloharjoituksilla, joka oli luottamusta lisäävä, mukava
toiminta. Toimintaa jatkettiin illoilla isille ja lapsille. Illoissa isät keskustelivat isyyden
eroista kotimaassa ja Suomessa sekä tukivat toisiaan isyyteen liittyvissä

Anu Wikman-Immonen, Erja Horttanainen

kysymyksissä. Illoissa lapsille oli järjestetty omaa toimintaa, he keskustelivat mm. isän kanssa puuhastelusta askartelun yhteydessä.

Liikunta, nuoriso, koulutus- ja kulttuuripalvelut

Raasepori - FC-Slimmit- kotouttava jalkapallotoiminta

FC Slimmit on "Raaseporin harrasta liikuntaa" ylläpitämä kotoutumiseen tähtäävä jalkapallohanke. FC Slimmit on tarkoitettu äskettäin saapuneille maahanmuuttajille, joista suuri osa on nuoria miehiä. Jalkapallotoiminta tarjoaa yhtenäisyyttä, toverien tukea ja kotouttavaa toimintaa. FC-slimmitin joukkueessa on 12 kansalaisuutta edustettuna, joista noin kolmasosa ovat suomalaisia.

Kokkolan liikuntapalvelut

Kokkolan liikuntapalvelut tarjoaa maksuttomia avoimia vuoroja liikuntapaikoilla, järjestää säännöllistä perheliikuntaa ja tukee erityisesti tyttöjen ja naisten liikuntamahdollisuuksia.

Kuopion sivistystoimi

Kuopion varhaiskasvatuksen Positiivinen diskriminaatio -hankkeen tavoitteena on lapsen tasavertaisen osallisuuden ja kulttuurisen identiteetin vahvistaminen hänen omista lähtökohdistaan käsin, riippumatta lapsen kieli- ja kulttuurisesta taustasta sekä huoltajien osallisuuden vahvistaminen ja vanhemmuuden tukeminen sekä varhaiskasvatuksen kieli- ja kulttuuritietoisien käytänteiden vahvistaminen. Kuopion kansalaisopistossa on kehitetty viime vuosina rauhallisesti etenevää aikuisten opiskelupolkua henkilöille, joilla on vähän tai ei lainkaan aiempaa koulutaustaa. Vamos Flow -hankkeessa valmennetaan 16-29 vuotiaita maahanmuuttajia Kuopion ja Siilinjärven alueella. Hankkeen tavoitteena on edistää nuorten hyvinvointia, toimia tukena arjessa ja lisätä heidän osallisuuttaan. Kotona taas -hankkeen tavoitteena on vahvistaa tuntemusta suomalaisesta kulttuurista, työelämästä, vapaaehtoistoiminnasta ja harrastamahdollisuuksista ja integroida maahanmuuttajataustaiset työtö vailla olevat henkilöt suomalaiseen yhteiskuntaan.

Savon ammattiopisto - Kielitietoinen oppilaitos

Savon ammattiopistolla on tahtotila olla suunnannäyttäjänä maahanmuuttajakoulutuksen kehittämisessä. Kehittämistoimena on olla kielitietoinen oppilaitos, jossa suomen kielen ymmärrettävyyttä ja selkeyttä kehitetään tukemaan maahanmuuttajien oppimista kaikissa oppimisympäristöissä (lähi-, verkko- ja työelämässä oppiminen) sekä oppilaitoksen ohjaus- ja palveluprosesseissa. Lisäksi kehitetään aiemmin hankitun ammattiosaamisen, kulttuurisidonnaisen ja suomen kielentaidosta riippumattoman, tunnistamista.

